

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
upphävande av lagen om vägning av slaktkroppar**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås lagen om vägning av slaktkroppar bli upphävd. Lagen innehåller stadganden om förfarandet vid vägning av kroppar av djur som slaktats i slakteri. Vägningens resultatet bestämmer enligt lagen slaktdjurets försäljningspris när detta pris fastställs i enlighet med slaktkroppens vikt. Lagen tillämpas på vägning av kroppar av nötkreatur, svin, får, getter och hästar. Med stöd av lagen har utfärdats stadganden om bl.a. myndighetstillsynen i fråga om denna verksamhet.

Den lag som föreslås bli upphävd ersätts av Europeiska gemenskapernas (EG) förordningar om klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, grisar och får, vilka trätt i kraft i Finland på grund av medlemskapet i Europeiska unionen (EU). Förordningarna innehåller bestämmelser om klassificeringsskalor, slutbehandling och vägning av slaktkroppar. De största ändringarna jämfört med den nuvarande lagstiftningen i Finland gäller det officiella ibruktagandet av EUOP-klassificeringen samt det varmviktsavdrag som görs vid vägningen.

Största delen av EG:s bestämmelser om

klassificering och vägning av kroppar ingår direkt i EG:s ifrågavarande förordningar. Förordningarna förutsätter dock till vissa delar också nationell reglering, och i fråga om en del av bestämmelserna fattas beslut på nationell nivå. Sådana bestämmelser utfärdas enligt förslaget genom jord- och skogsbruksministeriets beslut med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Även myndighetstillsynen över verksamheten ordnas med stöd av nämnda lag.

EG:s förordningar om klassificering av slaktkroppar gäller inte hästar och getter. Vägningen av kroppar av dessa djur, vilken förekommer i mycket liten skala, förutsätter inte heller nationell reglering eller myndighetstillsyn. Framöver kan om kvalitetsklassificeringen och vägningen av hästar och getter i praktiken överenskommas mellan producenten och slakteriet.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftningen i Finland

Lagen om vägning av slaktkroppar

I lagen om vägning av slaktkroppar (627/66) stadgas om förfarandet vid vägning av kroppar av djur som slaktats i slakteri. Vägningens resultatet skall enligt lagen användas vid bestäm-

mandet av slaktdjurets försäljningspris, då detta pris fastställs i enlighet med slaktkroppens vikt. Lagen tillämpas vid vägning av kroppar av nötkreatur, svin, får, getter och hästar. Från slaktdjurets kropp skall före vägningen avlägsnas de delar om vilka stadgas i lagen, och vägningen skall utföras inom en bestämd tid efter slakten. Vägningen utförs av en vid slakteriet anställd edsvuren vägare.

Med stöd av lagen om vägning av slaktkrop-

par har givits en förordning om vägning av slaktkroppar (80/67). I förordningen stadgas om de delar som skall avlägsnas från kroppen och om övriga förberedelser för vägningen, vägningsförfarandet och behörighetsvillkoren för vägare. Enligt förordningen ankommer tillsynen över verkställigheten av lagen om vägning av slaktkroppar på jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning. I slakteriet ankommer förberedelserna för vägningen och övervakningen av den på besiktningsveterinären. En besiktningsveterinär är en vid anstalten för veterinärmedicin och livsmedel anställd veterinär som förordnats för slakteriet för att sköta den statliga tillsynen och inspektionen enligt kötthygienlagen (511/94).

Med stöd av förordningen om vägning av slaktkroppar har utfärdats lantbruksministeriets beslut angående vägning av slaktkroppar (81/67). I beslutet utfärdas detaljerade bestämmelser om förberedelserna för vägning, märkning av slaktkroppar och vägningsjournalen samt fastställs formuläret för vägarens tjänsteed. Allmänna stadganden om avläggandet av eden finns i lagen om tillämpning av stadgandena om ed (1051/86).

Lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik

Godtagandet av Europeiska gemenskapens (EG) gemensamma jordbrukspolitik har betytt att den största delen av Finlands tidigare lantbrukslagstiftning har upphävts eller ändrats och har ersatts med EG:s motsvarande rättsakter. För att utfärda de verkställighetsstadganden samt straff- och tillsynsstadganden som EG:s rättsakter förutsätter, och som i allmänhet är av teknisk art, har i Finland stiftats en lag om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/94), som trädde i kraft vid ingången av 1995. Lagen är en universallag och kan tillämpas även vid verkställigheten av EG:s förordningar om klassificering av slaktkroppar.

Enligt lagen ankommer den allmänna verkställigheten av EG:s jordbrukspolitik på jord- och skogsbruksministeriet, som även är den behöriga myndighet som avses i EG:s rättsakter. Ministeriet kan dock beträffande något ärende eller någon grupp av ärenden överföra uppgifter som hör till dess behörighet på någon annan myndighet som det utser inom sitt

förvaltningsområde. Vid behov kan uppgifter även överföras på en myndighet inom något annat förvaltningsområde, på villkor att jord- och skogsbruksministeriet och ministeriet i fråga avtalar särskilt om detta. Enligt lagen ankommer det även på jord- och skogsbruksministeriet att ordna övervakningen av att gemenskapens rättsakter iakttas. Vid övervakningen kan anlitas bl.a. de ämbetsverk och inrättningar som lyder under jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistrikten, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt sammanslutningar inom jordbruket och trädgårdsbranschen. För ordnande av den rapportering som EG:s rättsakter förutsätter har i lagen dessutom tagits in stadganden om rätt för myndigheterna att få information och om skyldighet att lämna information. Lagen innehåller även straffpåföljder för brott mot den gemensamma jordbrukspolitiken eller mot den nämnda lagen eller med stöd av den utfärdade bestämmelser.

1.2. Lagstiftningen inom Europeiska gemenskapen

Den gemensamma jordbrukspolitiken och marknadsorganisationerna för jordbruksprodukter

Målen för EG:s jordbrukspolitik preciseras i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Romfördraget). Målen är att höja produktiviteten inom jordbruket, tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, stabilisera marknaderna, trygga livsmedelsförsörjningen samt skäliga konsumentpriser. Vid förverkligandet av dessa mål följer EG tre grundläggande principer. Dessa är gemensam inre marknad, gemenskapens företräde och gemensam finansiering. Med en gemensam inre marknad avses att tullar, importavgifter, kvantitativa begränsningar och övriga handels hinder mellan medlemsstaterna är förbjudna. Inom handeln med stater utanför gemenskapen följer medlemsstaterna gemensamt överenskomna regler. Med gemenskapens företräde avses att gemenskapens egna produkter gynnas i förhållande till tredje land. Den gemensamma jordbrukspolitiken finansieras ur EG:s budget via utvecklings- och garantifonden för jordbruket.

Den gemensamma jordbrukspolitiken kan i

princip indelas i en pris- och marknadspolitik samt i en strukturpolitik. Pris- och marknadspolitiken bedrivs i form av marknadsorganisationer för jordbruksprodukter, vilka är 19 till antalet. Organisationerna för olika grupper av produkter bygger i stort sett på samma grunder: ett gemensamt prissystem, importskydd, exportbidrag samt olika slag av system för stödande och styrning av produktionen. Det gemensamma prissystemet består av institutionella priser, i allmänhet riktpriiser, interventionspriser och tröskelpriiser eller motsvarande priser. Genom importskyddet förhindras import till lägre pris än riktpriiset genom att importpriserna hålls högre än priserna på världs- och hemmamarknaderna. Exportbidrag används för att jämnar ut skillnaden mellan priserna inom EG och på världsmarknaden. Dessutom används produktionspremier för vissa produkter samt direkt inkomststöd. System för styrning av produktionen är bl.a. kvotsystemen för mjölk, nötkött och fårkött samt trädnig. Endast sådana åtgärder som omfattas av marknadsorganisationen i fråga kan vidtas i medlemsstaten.

Gemenskapslagstiftningens rättsliga natur

EG har givits exklusiv behörighet att förverkliga målen för jordbrukspolitiken. Medlemsstaterna kan i regel inte driva en nationell jordbrukspolitik eller utfärda nationella stadganden i ärenden som bestämts på gemenskapens nivå. Den gemensamma jordbrukspolitiken regleras i huvudsak genom förordningar men även genom direktiv och beslut.

De bestämmelser som gäller marknadsorganisationerna för jordbruksprodukter har nästan utan undantag utfärdats genom förordningar eller genom beslut som utfärdats med stöd av förordningar. Förordningarna och besluten har som sådana bindande verkan för Finland och skall utan att särskilt sättas i kraft tillämpas direkt. En del av förordningarna innehåller dock bestämmelser som förutsätter även nationell reglering, t.ex. stadganden eller bestämmelser om behöriga nationella myndigheter, straff och andra påföljder samt verkställighet. I förordningarna har också kunnat bestämmas att beslut om regleringen i en del fall fattas på det nationella planet. Det är dessutom möjligt att i den nationella lagstiftningen utfärda kompletterande stadganden när EG-bestämmelser-

na innehåller endast minimikraven för det ifrågavarande ärendets vidkommande.

Förordningarna om klassificering av slaktkroppar

Gemenskapens förordningar om klassificering av slaktkroppar ingår i marknadsorganisationerna för nötkött, svinkött samt får- och getkött. Organisationen för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur grundar sig på rådets förordning (EEG) nr 1208/81 om fastställande av en gemenskapsskala för klassificering av slaktkroppar av vuxna nötkreatur jämte ändringar, organisationen för klassificering av slaktkroppar av svin på rådets förordning (EEG) nr 3220/84 om fastställande av gemenskapens klassificeringsskala för slaktkroppar av gris jämte ändringar och organisationen för klassificering av slaktkroppar av får på rådets förordning (EEG) nr 2137/92 om gemenskapens skala för klassificering av slaktkroppar av får och om fastställande av gemenskapens standardkvalitet för färsk och kylda slaktkroppar av får och om förlängning av förordning (EEG) nr 338/91 samt på nämnda förordning (EEG) nr 338/91 jämte ändringar. Med stöd av förordningarna har utfärdats närmare verkställighetsbestämmelser om tillämpningen av organisationerna.

Förordningarna innehåller bestämmelser om klassificeringsskalorna för de djur som avses i dem samt om slutbehandling och vägning. I fråga om kroppar av nötkreatur och svin tillämpas den obligatoriska s.k. EUROP-klassificeringen, som numera på avtalsbasis tillämpas också i Finland. Kropparna slutbehandlas för vägningen genom att från dem avlägsnas de i förordningarna stadgade delarna. I fråga om slutbehandlingen finns inga större avvikelser jämfört med den nuvarande lagstiftningen i Finland. Förordningarna ger dock större rum för prövning vid behandlingen av kropparna, varför omvandlingskoefficienter måste tillämpas för att slaktvikterna skall vara jämförbara sinsemellan. I fråga om vägningen finns bestämmelser om bl.a. tidpunkten för vägningen samt om ett s.k. varmviktsavdrag som görs vid vägningen. Varmviktsavdraget är för kroppar av nötkreatur och svin 2 %, medan beslut om avdraget för slaktkroppar av får fattas på nationell nivå. I Finland slopades varmviktsavdraget i slutet av 1980-talet.

Förordningarna innehåller mycket detaljera-

de bestämmelser om de frågor som regleras i dem. Möjligheten till prövning i medlemsstaterna är liten bl.a. när det gäller hur heltäckande organisationerna skall vara, slaktkroppsklasser, behandling och vägning av kroppar samt den ordning i vilken de olika åtgärderna skall vidtas. Medlemsstaterna skall dessutom stadga om den myndighetstillsyn som verksamheten förutsätter. Denna tillsyn är en del av interventionsverksamheten.

Förhandlingsresultatet

I fördraget om anslutningen till Europeiska unionen, nedan anslutningsfördraget, har Finland beviljats en övergångstid om ett år vad gäller förordningarna (EEG) nr 1208/81 och 3220/84 om klassificeringsskalorna för slaktkroppar av nötkreatur och grisar. Enligt fördraget kan tillämpningen av rättsakterna uppskjutas t.o.m. den 1 januari 1996. I fråga om slaktkroppar av får har det inte överenskomits om någon övergångstid.

2. Propositionens mål och de viktiga förslagen

Syftet med propositionen är att anpassa det finländska systemet för klassificering och vägning av slaktkroppar till de bestämmelser om klassificering av slaktkroppar som ingår i EG:s marknadsorganisationer för jordbruket. Det är nödvändigt att i Finland upphäva lagen om vägning av slaktkroppar, som i dag till vissa delar står i strid med EG:s ifrågavarande bestämmelser. I stället för den lag som föreslås bli upphävd skall i Finland i fortsättningen direkt tillämpas EG:s förordningar om klassificering av slaktkroppar. Bestämmelser i frågor i vilka beslutanderätten finns på det nationella

planet samt i frågor som förutsätter nationella stadganden eller bestämmelser ges genom jord- och skogsbruksministeriets beslut, vilka utfärdas med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Den myndighetstillsyn som verksamheten förutsätter ordnas också med stöd av nämnda lag. Avsikten är att anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall vara tillsynsmyndighet. Anstaltens besiktningsveterinärer skall sköta den praktiska övervakningen. Avsikten är att genom jord- och skogsbruksministeriets beslut bl.a. fastställa de slaktkroppsklasser som skall användas, utfärda bestämmelser om den som utför klassificeringen, bestämma om vägning i sådana fall när vägning av tekniska orsaker eller på grund av djurets sjukdom inte kan utföras vid den stadgade tidpunkten samt att utfärda behövliga bestämmelser om varmviktsavdraget.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga betydande statsekonomiska eller organisatoriska verkningar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet som tjänsteuppdrag.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om upphävande av lagen om vägning av slaktkroppar

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §	2 §
Härmed upphävs lagen den 9 december 1966	Denna lag träder i kraft den
om vägning av slaktkroppar (627/66) jämte	199 .
ändringar.	

Helsingfors den 24 januari 1995

Vid förfall för Republikens President

Statsminister

ESKO AHO

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

